

Sex, harðskapur og Beethoven

I morgin kl. 15.00 sýnir Filmsfelagið «A Clockwork Orange» í Sjonleikarhúsinum.

Summi kalla hendan skjótt 20 ára gamla filmin meistaraverk, onnur halda lítið um hann. Men í öllum forum er hann nógv umrøddur.

Askóðarin kann sjálvur avgera, um filmurin er ein glogg samfelagsreysing ella bilig spekulatión í harðskapi.

Hoast fleiri virðislenir tá hann kom fram, man «A Clockwork Orange» vera ein av filmunum, ið hefur elvt til mestan orðadrátt innan filmsgerð seinastu tjugu árin.

Orðadrátturinn hefur í høvuðsheitum snúð seg

um avleiðingarnar, tá leikstjórinn tilætlað og uttan hógv byggir film sín á náðleysan harðskap.

At harðskapurin og valdsgerðirnar eisini í mongum forum eru tengdar at yndislíggum tónleiki, eitt nú Beethoven og

Singin' in the Rain, ger bert filmin greffligari og meiri ágangandi.

Just hesin náðleysi stíllurin er eyðkenni Stanley Kubrick's. Sum leikstjóri gevur hann filminum eitt serstakt snið, tá hann í høvuðsleiklutinum nýtir hin fullkomuliga líkasæla og asosiala Alex sum sjónarmið og frásøgumann. Allar hendingar verða merktar av høvuðsleikaranum og egosentriska hugsanarhátti hansara.

«A Clockwork Orange» er settur upp í London í nærmastu framtíð (kanska 1985?). Hetta er ævintýrkend søga um hin unga Alex (Malcolm Mc

Dowell), sum í huganum bert hevur sex, harðskap og so Beethoven.

Sníldir politikarar velja hann burtúr at vera við í «Ludovico-royndini», ið skal gera harðrendar brotslingar til sonn dygdarljos.

Ikki gongst tó alt sum ætlað.

«A Clockwork Orange» er ræðandi søga um, hvussu harðskapur kann elva til enn meiri harðskap í framtíðarsamfelagnum.

Stanley Kubrick er amerikanskur leikstjóri, føddur 1928. Flestu filmar sínar hevur hann tó gjørt í Onglandi. Filmslagið hefur áður sýnt «Rúmd-

arferðin 2001 (1969), sum verður taldur millum heimsins bestu filmar.

Kubrick er sannur stílmeistari, tá tað snýr seg um at skapa serstakt umhvævi. Fleiri av verkum hansara eru filmetnisk meistaraverk. Men hugsan hansara um menniskj- ad er ofta kæld og merkt av kensluloyvi.

«A Clockwork Orange» varar í 136 minuttir.

Fráðki enski leikarin Malcolm McDowell hevur høvuðsleiklutin í filminum, sum er gjordur eftir skaldsøgu hjá Anthony Burgess.

Nýggj litmyndabók til pinkubørn:

100 tey fyrstu orðini

Forlagið «Nylendi» hevur í hesum døgum givið út nýggja bók, sum enska Edwina Riddell hevur skrivað og teknað til tey minstu børnini. Jakup í Skemmuni hevur umsett til føroyskt.

Bókin eitur «100 tey fyrstu orðini at læra litlan alva», og hon er sera einfalt bygd upp. Vit siggja ommuna, mammuna, papan, abban, beiggjan, didduna og alvan.

Allar tekningarnar eru í litum, og smábarnið lærir seg tey fyrstu orðini um somu tíð, sum tað sær myndir av orðinum, eitt nú nösini, munnum, eygunum, oyrunum, búkinum, jakkanum, kjólanum, blusuni, bláuni, stívlunum, kanin, kettu, hundi, fiskum, undulátum, baðikari o.s.fr.

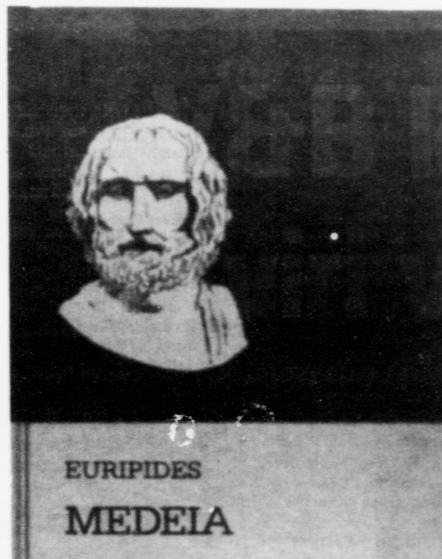
Edwina Riddell hevur lisið grafiska list á London College, og sjálf eigur hon tvey smábørn. Tvær klaffabækur hevur hon

teknað umframt hesa lesibókina.

«100 tey fyrstu orðini» er sjálvsögð gáva til teirra, sum hava pinkubørn, ið skulu læra seg orð úr gerandisdegnum — og sama við veggustovum og barnagerðum og hjá teimum, sum ansa smábørnum fyri fólk, sum eru úti og arbeiða á flakavirkjunum ella á skrivstovum.

Bókin, sum fyrstu ferð kom út í London í 1988, er sampræntað í Hong Kong hjá Kwong Fat, og hon kostar 48 krónur.

Medeia á føroyskum

Axel Torgarð hevur ikki sett seg hendur í favn, nú hann er farin frá sum prestur. Hann hevur heldur ikki bert týtt bókina um Klávus bónda á Bóli, sum hann sjálvur lesur so meistarliga í útvarpinum.

Harumframt hevur hann nevnliga nú í vár og í summar týtt enn ein grikskan sjónleik afturat Antigone hjá Sofokles, sum verður frumsýndur í Norðurlandahúsinum mortansmessudag.

Her er talan um sjónleikin Medeia, sum Euripides skrivaði í 5. öld fyri okkara tíðarrokning. Sagt verður, at tað eru triggir sjónleikarithevundum í forna Grikkalandi, sum skara framúr. Teir eru Aiskhylos, Sofokles og

Euripides. Verk teirra hava í skjótt 2500 ár verið lisið í øllum mentaðum londum, á upprunamálu- num av teimum, sum hava viljað lært grikska málið, men í týðingum av teimum, sum einans vilja skilja upprunan til mentan okkara. Tað er hendan mentanin, sum fyrst kom við einum so nútíðar hugtaki sum demokrati, og skulu vit skilja okkum sjálvi, so er umræðandi neyðugt at kenna nakað til grikkarnar.

Nú hava vit fingið tveir av teirra trimum stóru sjónleikarithevundum umboðaðar á føroyskum. Um vit fáa fleiri er óvist, tí nú teir eru týddir til føroyskt, er sett fram uppskot um at gevast at lesa

Hans Torgarð hevur gjørt permumyndina eftir ljósmynd av grikskari bronsumynd, sum sigst at vera av Euripidesi.

heimsins størstu skaldaverk í føroyska studentaskúlanum!

Sjónleikurin Medeia er um eina prinsessu, sum kemur úr einum fremmandum landi langt burturi. Hon er komin til Grikkalands við kongssoninum Jason, sum hon hevur gift seg við. Fyri hansara skuld hevur hon sett seg upp móti faðrunum og dripið bróður sín.

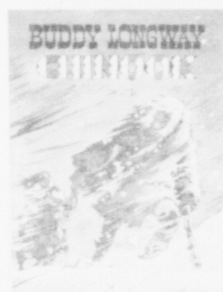
Men afturfyri svikur Jason hana. Hann fær boðið eina betri giftu, eina grikska kongsdóttur, og hann heldur, at hetta bæði er betri fyri hann og fyri synirnar, sum hann og Medeia hava. Hann heldur, at hann bert kann sleppa sær av við Medeia!

Men tá Medeia er svikin kennir hon sær einki afturhald. Tá leikur er av, er Jason sanniliga nektadur. Hann er ikki bert konuleysur, men eisini sonarleysur, tí Medeia er farin, og hevur hon dripið bæði nýggju bróður hansara, verkfaðirinn og teirra egnu synir.

Axel hevur meistarliga týtt sjónleikin úr grikska upprunamálinum, og hann hevur eisini skrivað viðmerkingar.

Ulf Timmermann, sum er lærari í fornaldarfrøði á Føroya Studentaskúla, hevur skrivað inngangin, og er í bókini eitt indeks yvir tey nevnið og hugtøk, sum eru í bókini, so hon er í sjálfum sær væl nýtilig uppslagsbók í griksku gudalæruni.

Tað er forlagið Stíðin, sum hevur givið út. Bókin hevur stíva permu og kostar hon 150,00 kr.

Fyrsta heftið um Buddy Longway

Bókadeildin hjá Føroya Lærarafelag er farin undir at geva út teknisøguna um Buddy Longway eftir Claude Derib.

Fyrsta heftið er komið, tað eitur «Chinook». Lena Jacobsen hevur týtt úr danskum.

«Chinook» er 48 síður, litprentað, og kostar 45,00 kr.

Claude Derib er ikki ókendur í Føroyum, tí í august gav Lærarafelagið út teknisøgasavnið hjá honum «Maðurin, ið leit á Kalifornía».

Radio Klettur,

hoyrist hvørt hóskeveld í Árhús kl. 18.00-19.30 á FM 107,6 MHz. Úr skránni kann nevast: Nóg fjølbroytt tíðindi heiman, lýsingar, máltáttur, barnaleta, temainnsløg, bíbliugranskan, bøn og føroyskur tónleikur.

Alarar/línუმenn

Umleið 80 brúktar boyur, stødd 50",

til sølu fyri **1/2 prís**
= 78,- kr. fyri hvørja

Kaj Andreassen Pf.

Ákranesgøta 5
Tlf. 156 00